

Fjällbotaniklägret 1995

Lennart Bratt

DABS' fjällbotaniserande utspelade sig detta år under tiden 27-30 juli, dvs något förkortat mot normalt. Fjälllägret konkurrerar ju dessvärre med mängder av fältaktiviteter och även med semestrandet. Kanske var detta skälet till att vi i år blev så få, endast fyra tappra. Som vanligt gavs dock fina tillfällen till härliga naturupplevelser och en hel del intressanta botaniska upptäckter.

För året var vi förlagda till centrala Idre och satsade exkursionerna på den närmsta omgivningen. Här finns ett lokalt diabasområde som ger upphov till flera topografiskt intressanta miljöer och dessutom artrik kalkpåverkad flora. Byn och Idresjön bidrar också till att artrikedomen är stor. Ca 215 arter påträffades i atlasrutan Idre, vilket är mycket för dessa nejder. Under exkursionerna inventerades fyra atlasrutor enligt den metodik som landskapsfloprojektet kommer att använda.

Smörtjärnsåsen är en sydvänd diabasbrant en halvmil sydväst om Idrebyn. Härifrån finns en del äldre uppgifter som gjorde oss nyfikna, t ex grönbräken *Asplenium viride*. Vi återfann snart denna art i de trevliga klipploden, där den hade sällskap med bl a svartbräken, hällebräken, blågröe och bergglim. Andra typiska sydbergsarter fanns här och var i gynnsamma lägen nedanför bergväggarna, bl a slätterfibbla, smultron och vispstarr. Här och var i tallskogen fanns överraskande örtrika fläckar där mosippa växte rikligt, ofta i sällskap med ängsvide och skogsnycklar. Längs en liten bäck som silade ut över en sluttning påträffades en mycket intressant örtrik granskog som kanske är dennesamma som besöktes av kronojägare Bergström någon gång på 1910-talet. Liksom han fann vi örnbräken här, en stor raritet i Idre.

Trysslingbäcken är en annan plats som besöktes tack vare en inspirerande uppgift i Dalafloren om en intressant art, nämligen fågelstarr *Carex ornithopoda*. Bäckens visade sig vara mycket angenäm att följa. Här och var fanns små fall över diabashällar, på andra ställen låg smärre rikkärr intill bäcken. Groddsvingel, lundelm, fjällklubbstarr, brakved och brudsporre hörde till de intressantare noteringarna. Genomsveviga av vandrigen i uppforsback i tryckande 30-gradig hetta och i ständigt sällskap av knottmoln och bromsar gjordes ett härligt fynd. Mellan några jätteblock hade en grotta bildats som man kunde ta sig ner i och lämna ohyran utanför. Väl nere fanns till och med is att svalka sig med, och man kunde dessutom glädja sig åt massiva mattor med den vackra mossan purpurmylia *Mylia taylorii*. Fågelstarr? Jo, vid dagens slut, när vi kom åter ner till Idresjön visade den sig växa alldeles intill platsen där bilen var parkerad, i en örtrik slänt.

Vålåberget ägnades vederbörlig uppmärksamhet, synligt som det är över hela Idrebygden med sin mäktiga sydbrant. Artsammansättningen påminde dock mycket om den vid Smörtjärnsåsen, men bl a fjällhällebräken och backdunört tillkom. Vid gården Häggesundet nedanför berget fanns en hel del kulturflora av intresse. I kanten av en sedan länge obrukad, mager linda påträffades ett vackert exemplar av topplåsbräken *Botrychium lanceolatum* i sällskap med vanlig låsbräken. Tysk fingerört visade sig ha nått ända ut i dessa obygd, på något sätt troligen spridd längs vägen i vars slänt den nu växte.

Gösjöåsen är en gammal guckuskolokal som lockade till uppkollning. Som så ofta visade sig följearterna vara minst lika intressanta som guckuskon själv. Mycket riktigt påträffades t ex huvudstarr, klubbstarr och smaldunört samt den för fjällbotaniklägren obligatoriska tagelstarren. Rikkärren nedanför berget visade sig vara mycket angenäma, med en bildskön flora av gräsull, ängsnycklar och brudsporre. Hettan denna dag ackompanjerades av intensiv åska på håll, men inget regn. Väl hemkomna fick vi dock höra att vid Städjan ungefär en mil norrut hade haft skyfall hela dagen. Bilparkeringen på fjället hade spolats bort, efterlämnandes en snopen skara bilbingoentusiaster som fann sig fullständigt strandsatta ända till dess bärgare och grävmaskin kom till undsättning!

Vi hann även med ett antal kortare strandhugg här och var, bl a noterade vi höstlåsbräken vid Gammelsättern. Vidare kan nämnas några mossfynd från diabasbranterna som kom med på köpet, t ex nordlig fjädermossa på flera ställen, samt den iögonenfallande nordliga mossan *Plagiobryum zieri*.

